

**VALGPROGRAM FOR RØDT VIKEN
2019-2023**

Kamp mot Forskjells-Norge

Med stadig større forskjeller mellom folk og høyrepopulisme på frammarsj, har Rødt en viktig oppgave med å bidra til en politisk bevegelse der folks frustrasjon over avmakt og utrygghet rettes oppover, og ikke nedover. Uansett hvem som har sittet med makta på nasjonalt nivå har forskjellene økt de siste tiårene. Dagens regjering driver en politikk som har satt fart på utviklinga, og spesielt økt de økonomiske og geografiske forskjellene i Norge.

Vår valgkamp handler om noe mer enn å bli valgt. Vårt prosjekt er å bygge en folkebevegelse som utfordrer dagens økonomiske system og som peker i retning av et rettferdig, demokratisk og sosialistisk samfunn der de viktige avgjørelsene tas i fellesskap. Rødt skal spille på lag med fagbevegelsen og andre folkelige bevegelser slik at vi sammen kan utfordre eliten og vinne gjennom med krav som reduserer forskjellene og styrker fellesskapet. Når Rødt stiller til valg handler det om politikk, ikke posisjoner. Vi jobber for resultater og for forandringer til det bedre, både på kort og på lang sikt.

Rødt er motstander av endringene i Arbeidsmiljølova som det borgerlige stortingsflertallet har gjennomført. Vi garanterer at der Rødt blir valgt inn vil vi arbeide sammen med fagbevegelsen for at fylket og kommunene som arbeidsgiver skal holde seg til Arbeidsmiljølova slik den var før endringene. Vi mener at offentlige tjenester skal drives med egne, offentlig ansatte. Rødt er imot outsourcing, konkurranseutsetting og kommersialisering.

For Rødt er det uholdbart at vi har en rik stat, men fattige kommuner og fylker, og vi har flere ganger foreslått styrking av kommuneøkonomien på Stortinget. Innenfor de begrensede rammene i Viken fylke vil Rødt likevel prioritere tiltak som kan redusere forskjellene.

Våre hovedsaker er:

- Fylkeskommunens penger skal ikke gå til privat profitt for bemanningsbyråer og velferdsprofitører.
- Rødt vil ha et lærlingeløft i Viken, og sikre gratisprinsippet i videregående opplæring.
- Et styrket kollektivtilbud skal redusere bilkjøring, og bidra i kampen mot menneskeskapte klimaendringer.
- Avvikle parlamentarismen som styreform i Viken fylke. Formannskapsmodellen må innføres.
- Rødt vil aktivt bekjempe rasisme og høyreekstremisme i Viken.

ET STYRKA KOLLEKTIVTILBUD

Dagens samferdselspolitikk bygger på en ide om at det er mulig å bygge seg ut av bilkøene og ulykkene. Rødt mener økt bygging av motorveier ikke løser trafikkproblemene, men derimot fører til økt trafikk og flytter køene inn på sideveiene og inn i byene.

Miljøproblemene som dagens bilbaserte trafikksystem skaper, krever dramatiske tiltak. Rødt mener at økt behov for å forflytte seg skal løses ved en satsing på kollektivtrafikk, og bedre tilrettelegging for gang og sykkel. Bevegelsesfrihet for alle krever et godt utbygd kollektivsystem som både må være effektivt og billig. Kollektivtransport er en samfunnsoppgave som må skje i offentlig regi, uten anbud og privatisering.

Rødt Viken arbeider for:

- Det offentlige overtar ansvar for drift av kollektivtransporten i fylket.
- Sømløse reiser i hele Viken, og et enkelt sonesystem.
- Prøveordning med gratis kollektivtransport. På sikt vil vi ha gratis kollektivtransport.
- Samme rabatt for alle opp til fylte 30 år og alle studenter.
- Vesentlige kutt i prisene på alle kollektivreiser, både enkeltbilletter og periodekort.
- Arbeide for en regional utvikling som reduserer behovet for daglig reising.
- Økt bruk av fjorden som miljøvennlig trafikkåre.
- Økt bruk av mer miljøvennlige busser.
- TT-tilbudet (Transporttjenesten for funksjonshemmede) må regnes som en del av det vanlige kollektivtilbudet. Egenandelen på TT-reiser skal ikke være høyere enn vanlige billettpriser.

Valgprogram for Rødt Viken 2019-2023

FOR EN MILJØVENNLIG FRAMTID

Et av de viktigste politiske spørsmålene i vår tid er redusert bruk av fossile energibærere, og dermed reduksjon av CO₂-utslipp. Rødt går derfor mot prosjekter som gir kapasitetsøkning på veinettet, og ønsker i stedet tiltak som reduserer bilbruken. Bompenger er en skatt som rammer usosialt, der de som er fattige må betale like mye som de som er rike. Rødt mener at offentlige utgifter skal finansieres gjennom progressiv beskatning, ikke flate skatter som bompenger.

Samtidig er det nødvendig å ruste opp veinettet og arbeide for økt trafikksikkerhet på veiene. Dette må gjøres uten bruk av bompenger. Vi må få flere og bedre sykkelveier for at sykkel skal bli et reelt alternativ til bilen i de meste sentrale strøkene i fylket.

Rødt Viken arbeider for:

- Viken fylkeskommune må lage en samlet plan for reduksjon av klimagassutslipp i sitt område.
- Gode sykkelveier i byer og tettbygde strøk.
- Gang- og sykkelveitilbudet må bedres slik at ingen elever må busses eller kjøres til skolen fordi det ikke er trygt å gå.
- Ingen nye motorveier som øker privatbilismen. I stedet ønsker vi å oppgradere veiene i distriktene i Viken.
- Finansieringa av samferdselstiltak på riks- og fylkesveger ikke skal være avhengig av bompengefinansiering.
- Veisaltinga må erstattes med ordentlig brøyting, i tillegg til strøing.
- Solceller på taket og andre nullenergiløsninger på offentlige bygninger.

LIK RETT TIL UTDANNING

Rødt Viken er for en gratis offentlig skole som har plass til alle. Alle må få samme muligheter til utdanning i sitt distrikt. Skolen skal skape et læringsmiljø som stimulerer selvtilliten og lærelysten hos hver enkelt, slik at de blir i stand til å skaffe seg kunnskaper og ferdigheter. Elevene skal både bli i stand til å delta i samfunnet og til å forme og endre det. Dette kan bare oppnås hvis lærerne har faglig kompetanse og nok tid til hver elev, og dersom skolehelsetjeneste og ekstra støttetiltak er tilgjengelig.

Minoritetsspråklige elever skal gis tilrettelagt opplæring slik at språkbakgrunn ikke hindrer at de kan benytte utdanningstilbudet. Rødt vil jobbe for en lovfesta rett til fagopplæring og til lærlingeplass. Et ekstra år på skole kan ikke erstatte to år i bedrift. Den videregående skolen må få ressurser til å gjennomføre voksnes rett til videregående opplæring.

Inntak til videregående skole skal ikke være basert på hvem som har best karakterer. Kvalifiserte elever skal sikres plass på nærmeste skole som tilbyr studieretningen de søker hvis de ønsker det. Rødt mener at skolen skal legge like stor vekt på teoretisk og praktisk læring, og at skolen skal være et sted hvor alle elevene kan tilegne seg grunnleggende kompetanse, kjenne seg igjen, delta og utvikle seg.

Rødt Viken arbeider for:

- Lærlingegaranti i Viken.
- Lovfesta rett til lærlingeplass og fagopplæring i bedrift.
- Sørgе for nok ressurser til opplæringskontor for oppfølging og veiledning av lærlinger.
- Gratis pc, skolebøker, utstyr, materiell og skoleskyss for alle.
- Sikre at alle elever i Viken har mulighet til å ta en utdanning i nærheten av sitt hjemsted.
- Opptak til videregående utdanning skal gjøres basert på geografisk nærhet, ikke karakterer.
- Større satsing på fagutdanning i den videregående skolen og fagskolen.
- Leksefri skole. Skolearbeidet skal gjøres i skoletiden. Frem til dette er på plass må Viken sikre at alle elever har tilgang til internett.
- Tettere samarbeid med kommunene for å styrke skolehelsetjenesten, med mål om en helsesykepleier på hver skole i 100% stilling.
- Mer praksis og yrkesretta teori på yrkesfaglinjene.
- Ingen nye kommersielle private skoler. At kommersielle videregående skoler i Viken blir overtatt av det offentlige.
- Minimum en miljøarbeider på hver skole i 100% stilling.
- Legge til rette for høy grad av elevmedvirkning både i undervisningen og gjennom elevenes egne organer.
- Handlingsplan mot seksuell trakassering i den videregående skolen.

Valgprogram for Rødt Viken 2019-2023

SLÅ RING OM VELFERDSSTATEN

Velferdsstaten er et resultat av arbeiderklassens kamp for sosiale velferdsordninger. I dag angripes den ved at tjenester konkurranseutsettes og privatiseres. Kapitaleierne har behov for nye markeder, og offentlig sektor fristes med bedre økonomi og løfter om innsparinger.

Konsekvensene av dette er at private bedriftseiere kan bruke offentlige penger til å bli enda rikere. Slik vil vi ikke ha det. WTO og EØS-avtalen brukes som brekkstang for privatisering og konkurranseutsetting, som vi har sett blant annet ved frislipp av drosjenæringen. Som et resultat av dette mister de folkevalgte innsyn og kontroll.

Rødt Viken arbeider for:

- Ingen konkurranseutsetting eller privatisering av fylkeskommunale tjenester.
- Utvida kontroll av arbeidsmiljø, arbeidstid og lønn der det offentlige er byggherre.
- Norske lønnsvilkår og avtaleverk skal følges i fylkets virksomheter, både som arbeidsgiver og oppdragsgiver.
- Gratis tannpleie ved offentlige klinikker i til alle innbyggere i Viken.
- Sykehusene skal komme under folkevalgt styring og offentlig kontroll i fylkeskommunen. Helseforetakene må legges ned.
- Legeforeningens krav til lokalsykehus må legges til grunn for hva et lokalsykehus skal inneholde.

Valgprogram for Rødt Viken 2019-2023

FYLKESKOMMUNEN SOM ARBEIDSPASS

Rødt har valgt side. Vi står på arbeidsfolks side i kampen mot sosial dumping, mot underbemanning og mot overstyring og måleman. Vi vil bruke enhver anledning til å bedre forholdene for folk som er på jobb i fylkeskommunen – gjennom fylkeskommunens makt som innkjøper, oppdragsgiver eller arbeidsgiver.

Ansatte i Viken fylkeskommune er avgjørende viktig for å sikre innbyggerne tilbudene som vedtas av lokaldemokratiet. Alle som arbeider for Viken fylkeskommune skal oppleve at de møtes med respekt og tillit i arbeidshverdagen.

Rødt Viken arbeider for:

- Fylkeskommunen må opprette flere lærlingeplasser i fylkeskommunen og kreve lærlingeplasser i alle fylkeskommunale anbud.
- Ingen ansatte i fylkeskommunen skal ha ufrivillige deltidsstillinger, heltid skal være normen.
- Fylkeskommunen skal ikke bruke vikarbyråer eller annen innleie av arbeidskraft, men ha en fylkeskommunal vikarpool som består av fast ansatte i fulle stillinger, ansatt i fylkeskommunen.
- Innføre en tiltakspakke for å motvirke sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og utnytting av arbeidskraft på offentlig bygg, basert på "Oslo-modellen.
- Fylkeskommunens pensjonsordninger skal ikke settes ut på anbud.
- Følge arbeidsmiljøloven fra før 1.juli 2015 for midlertidig ansettelse.
- Forsøk med 6 timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon i fylkeskommunen.
- Skolekantiner og renhold av skoler skal være i offentlig regi.
- Fylkeskommunen skal være aktiv i arbeide med et inkluderende arbeidsliv (IA), og ha et høyt fokus på helse, miljø og sikkerhet (HMS).
- Full støtte til at fagforeningene skal ha reell innflytelse på budsjettering- og driftsvilkår for fylkeskommunens virksomheter.
- Organisasjonsutvikling i fylkeskommunen må skje i samarbeid med ansatte på alle nivå og deres fagforeninger.

Valgprogram for Rødt Viken 2019-2023

FOR ØKT FOLKESTYRE

Med store utfordringer på skole, samferdsel og regional utvikling mener Rødt at fylkeskommunen må beholde mer av skatteinntektene.

Rødt ønsker en direkte valgt fylkeskommune, som har flere og tydeligere oppgaver. Det er behov for tre styringsnivåer; en utvikling mot en tonivåmodell med kommuner kombinert med statlige regioner vil etter Rødts syn svekke demokratiet og folkevalgt styring. Fylkeskommunen bør være en reell aktør for regional utvikling.

Lokaldemokratiet må bevares og videreutvikles, ikke innskrenkes og byråkratiseres. Rødt Viken vil avvikle parlamentarisme i fylkestinget. Vi mener at parlamentarismen fører til flere heltidspolitikere, at opposisjonen mister innsyn i behandlinga av saker og at flere saker behandles uten offentlig innsyn. Derfor må heller formannskapsmodellen videreutvikles.

Rødt Viken arbeider for:

- Avvikle parlamentarismen som styreform i Viken fylke. Formannskapsmodellen må innføres.
- Fylker og kommuner må i større grad få frie inntekter som kan gi rom for lokale prioriteringer.
- Full offentlighet om alle styreverv, aksjeposter, økonomiske godtgjørelser og organisasjonsverv for alle politikere i fylkestinget.
- Ingen flere tvungne kommunesammenslåinger i Viken. Det er den statlige sulteforinga av kommunene som er problemet, ikke antall innbyggere i kommunene.
- Fylkeskommunen må få større innflytelse ved utbygging av riksvei, jernbane og andre statlige transportmidler.
- Større makt til folk flest: høringer og brukervedvirkning må styrkes.
- Det må oftere holdes folkeavstemninger om viktige politiske saker.
- Legge til rette for å gi 16-åringer stemmerett ved fylkestingsvalg.

KULTUR- OG IDRETTSLIVET I VIKEN

Deltakelse i kulturaktiviteter gir tilhørighet og sosialt fellesskap, og gir oss opplevelser og rom til utvikling som mennesker og samfunnsdeltakere. Rødt mener at kultur også er politikk. Derfor vil vi stimulere mangfold i kulturlivet, blant annet kvinne-, arbeider- og minoritetskultur. Fysisk bevegelse og god fysisk form er grunnleggende for menneskenes velbefinnende, derfor må det være det offentliges ansvar å fremme breddeidretten og klubbene som driver breddeidrett.

Ungdom har også krav på kulturtilbud, ikke bare fordi det er forebyggende, men fordi det har en verdi i seg selv. Når markedet får styre kulturlivet alene, svekkes de kulturuttrykkene som ikke har størst publikum, derfor er det et offentlig ansvar å støtte lokal kultur og stimulere utviklingen av nye uavhengige kulturelle uttrykk innen alle sjangre.

Rødt vil at fylkets innbyggere skal ha tilgang til et rikt kulturliv. Mest mulig bør være gratis, eller tilgjengelig for en billig penge. Det er også viktig med lokale festivaler og arrangementer som styrker samholdet i lokalsamfunnene.

Rødt Viken arbeider for:

- Å sikre et godt kulturtilbud i hele fylket.
- Legge til rette for mer frivillighet.
- Økt satsing på regionale kulturprosjekter og masseidrett.
- Breddeidretten for barn og ungdom må ha gode vilkår. Prioritere breddeidrett ved utbygging av nye idrettsanlegg.
- At ungdom, studenter og honnører skal ha gratis tilgang til alle museer som får støtte fra Viken fylkeskommune.
- Kulturinstitusjonene må få økte driftsmidler.
- Fylkeskommunale lokaler skal kunne benyttes til ungdomskultur og frivillige organisasjoner gratis.
- Økt vern av kulturminner.
- Prioritere breddekultur som er tilgjengelig for alle.

Valgprogram for Rødt Viken 2019-2023

ET SOLIDARISK FYLKE

Rødt mener at fylkeskommunen skal ta et samfunnsansvar i forbindelse med kjøp av varer. Dette betyr blant annet å legge til grunn at det er best for miljøet at varer er så kortreiste som over hodet mulig.

For Rødt er kampen mot rasisme et felles ansvar for hele samfunnet, da trenger vi også politikere som reagerer raskt og høylytt mot hat og rasisme.

Rødts folkevalgte i fylket vil derfor ta aktivt del i å bygge lokale bevegelser som kan bekjempe rasismen og høyreekstremisme.

Rødt Viken forsvarer norsk sjølråderett og er imot at Norge skal bli medlem av EU. Vi arbeider aktivt for at Norge sier opp EØS-avtalen som gjør at regjeringa og Stortinget påtvinger oss lover og direktiver som gjelder EUs indre marked. Gjennom EØS-avtalen får vi økt liberalisering, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Rødt Viken arbeider for:

- Å synliggjøre konsekvensene for fylkes innbyggere at Norge er underlagt EØS-avtalen.
- Flest mulig av de langreiste varene som fylkeskommunen kjøper, som for eksempel kaffe, skal være fairtrade-merka produkter.
- Fylkeskommunen må innføre en boikott av israelskproduserte varer.
- At fylkeskommunen lager en handlingsplan mot høyreekstrem organisering i fylket
- At fylkeskommunen lager en handlingsplan mot diskriminer av LHBT+-elever i de videregående skolene i Viken.

EN UTVIKLING FOR FREMTIDEN

Rødt vil være en pådriver for at det skal satses på flere industriarbeidsplasser basert på moderne og miljøvennlig teknologi i Viken. Fylkeskommunen må være motor og pådriver i næringsutvikling og miljøvern. For å få til dette må fylkeskommunen ha penger til å bidra i et spleiselag sammen med kommuner, de frivillige og ideelle organisasjonene samt næringslivet. Dette er viktig for å kunne styre utbyggingstempoet og arealforbruket.

Rødt Viken er for et sterkt landbruk som baserer seg på lokale ressurser, og som driver innenfor forutsigbare, forsvarlige rammer. Konesjonslov og boplikt må opprettholdes. Vi trenger flere, ikke færre hender i landbruket for å produsere mat på en bærekraftig måte i framtida. Fylkeskommunen må bidra slik at jord- og skogbruksressurser kan videreføres i Viken fylke.

I Viken bruker mange mye tid daglig på reising fordi boligområder, skoler, barnehager og arbeidsplasser ikke planlegges ut fra behovet for å få hverdagen til å gå opp. Samfunnet må tilrettelegges slik at vi ikke trenger å reise over store avstander, men kan bo, arbeide og leve godt lokalt. Rødt vil at folk skal kunne bo og arbeide i nærområdet.

Rødt Viken arbeider for:

- Det offentlige skal ha styring over kraftproduksjonen og overføringsnettet.
- Det ikke skal bygges ut nye vindkraftparker på land i Norge.
- En bærekraftig landbrukspolitikk for økt sjølforsyningsgrad og levende bygder. Styrke småskala, allsidig og distriktstilpasset landbruk innenfor de naturgitte rammene i fylket.
- Matjord skal brukes til matproduksjon, ikke bygges ned.
- Styrking av produksjon og distribusjon av lokalprodusert mat. Bedre økonomiske vilkår for landbruksnæringa.
- Havnearbeidernes tariffavtale og ILO-konvensjon 137 om godsbehandling i havner skal respekteres.
- Styrke allmennhetens tilgang til strandsonen.
- Styrke næringsutvikling som bidrar til det grønne skiftet.

Kontakt

Kontakt Rødt/Raudt/Ruoksat:

Epost: raudt@raudt.no

Rødts nettside: <https://rødt.no>

Rødt Viken

Nettside: <https://rødt.no/viken>

<https://www.facebook.com/RodtViken/>

Innmelding

<https://rødt.no/bli-medlem>